Seddawisi sünnitas parrembid maid wilja kandma, nink mõts peap sega, mes põllus ei kõlba, lepma; ent aigomõda, kui perre surembas lät, tettas ka põldo laiembas, nink jälle peap mõts põllule maad andma, nink ei tohhi wastapánna, kui ka sedda kottust wimate käest ärrawõetas, kon ta essike waiwaga énnege jalgu pääl püssip. Pälegi tarwitap rahwas meie maal, kon suwwi lühhikene om, egga ajjastaja mõtsast ennamb puid honete ehhitamises, pesitamises nink roa keetmises, kui muial, nink mes rehhepéssu ajjal siin ahjo heidetas, sedda ei tohhi meie nimmitadagi wõerama ellajide wasta, et nemma meie üllearwo puraiskamist ei nara nink pilguta, sest et kõunegi muial ilma pääl seddawisi riiht ei atteta, kui meie maal, enge kigin paigun willi torelt põimo ajjal säälsamman põllo pääl péssetas, kon temma om kassunu. Kui sis lämme ma kottusin mõtsa pudus rahwal om oppust andnu, mõtsa suremba holega hoita, sis olles meile ámmogi jo wajja olnu se pále mõttelda, et meie kui targa majjapiddaja mitte ennamb wälja ei ánna, kui sisetullep. Kuulge sis, sõbra, mes nõuwo meil se polest sünnis wõtta.

Se man om kats ásja wajja tähhele pánna, kélleşt eggaüts mõistlik innemine peap túnnistama: Jah, se om tõttelikult tõisi! Eesmält peap hoolt kánnetama, et kon eale mõtsa raotas, noor mõts jälle assemele sünnip; nink tõiselt, et ka sinna mõtsa kaswatetas, kos sedda weel ei olle olnu, ehk ta kottus kül wiljamaas ei kõlba nink sepärrast hädda pärrast palja söda eest mássap.

Jummala arm nink heldus kánnap jo essi se eest hoolt, et kon mõtsa om olnu, sinna ka essi hénnest mõts jälle sünnip, kui innemine énnege lassep sündida. Sest kui sa noort kõiwo ollet mahharaggunu, mes ei olle weel seemnekandja pu olnu, sis ajjawa jure tullewal ajjastajal kánno ümber noort wõssu

wälja nink sünnitawa sel wisil mittund nori kõiwu se ütte mahharaotu kõiwo assemele. Ent kunst nink peddaj kaswawa énnege seemnist nink ei olle sedda lomu, et nemma ka jurest poigi sünnitawa; sedda teggewa ennege kõiw nink mu lehhekandja pu, et nemma katte wisi, seemnest nink pu jurest, suggenewa. Kui perremees sis tahhap, et mahharaotu mõtsa assemele jälle noor mõts peap tullema, sis wõip se sündida kolmesuggutsel wisil, eesmält pu seemneteşt, mes mahha ómma saddanu, tõiselt pu juurte wõssutamisest, nink kolmandamalt noorte puie istutamisest. Sedda istutamist ehk arwat sa tühjas mängiköös; ent ärra laida énneaigo sedda ásja! Kül sa oppit, et ta ei olle joht tühhi.

Seniajjani om meie maal pruuk olnu, et kui tahhetas mõtsma pále jälle mõtsa kaswatada, sis jättetas laggeda pále mõnni pu pärra nink lodetas et neide seemnest noor mõts jälle assemele tulley. Ent päält nätta wõip jo üttelda, et se mood ei olle kittuse wäärt. Sest eggaüts tijap, et pu ei häitse egga ajjastaja üttewisi, enge et mõnnikõrd mitto ajjastaiga wahhet om, énne kui puust ütskõrd kõlbliko sement nivaljo saap, kui wajja om; nink pälegi johhup, et särätse ütsiko pu laggeda pääl tulest mahhamurtas, énne kui neist ásja sanu. Ent seni wõttap sedda mõda kuis ma om kottusíde umbrohhi nidade wõimust, et pu semen ärraläppätas, kottusíde jääp ma kalles nink tuimas, et ta seemnel ei ánna iddaneda. Sest tulley sis, et kos semen om jõudnu juurt wõtta, sääl om paks wõssu nätta, muial om paljas lagge ma, ni et säratsel mõtsal sugguke mõtsa näggo ei olle nink sepärrast temmast ka kélleke ásja ei sa.

Sepärrast om parremb, et perremees essi hoolt kätte wõttap, nink mõtsa seddawisi külwap, kui põllomees wilja sement. Sis ta wõip lota, et ilma aigo wiitmata noor kassu ülle ajjastaja üttewisi ül-